8 bl. : 1 Fr. weekblad voor de jeugd

Robbedoes

5e JAARGANG. - Nr. 25. - Afl. 230.
24 JUNI 1943.

Robbedoes, Ommeganckstraat 21, Antwerpen. - Abonnement : per kwartaal 12 fr. - per halfjaar 23 fr. - per jaar 45 fr. - Postcheckrek. J. Dupuis, Zonen & Co, Nr. 3621.59,

Jan Kordaat Speurder

GE VERDWAALT ZEKER IN AL DIE DONKERE KELDERHOLEN... GELOOF ME, IK BEN ONGEDULDIGER OM MIJN ZOON TERUG TE ZIEN DAN GIJ !...

GE HEBT MISSCHIEN GELIJK... MAAR KENT GE EEN ANDERE EN BETERE OPLOSSING ?

IK KEN DEZE STAD OP MIJN DUIMPJE EN IK HEB ER EEN PAAR KENNISSEN... MAAR EERST HEB IK EEN BEETJE UITLEG NOODIG !

DAT IS REDELIJK !

HIER IS MIJN PLAN !

LAAT HOOREN !

EERST MOETEN WE DE SCHETSEN HEBBEN EN DAARNA DE HUID VAN KORDAAT !

NATUURLIJK... MAAR HOE ? ? ?

AAN DE SCHETSEN KOMEN WE GEMAKKELIJK... WE RUILEN ZE TEGEN DEN JONGEN !... EN DAN MAKEN WE METEEN VAN DE GELEGENHEID GEBRUIK OM KORDAAT UIT DEN WEG TE RUIMEN !

WE ZULLEN ZIEN !

GE ZULT HET ZIEN !... WE HEBBEN HEM DEZEN KEER !

HIJ HEEFT ONS AL WEL TIEN KEER BEETGENOMEN! WAAROM GEEN ELFDEN KEER ? !

NU IS HET MIJN BEURT !

IK HOOP HET !

HM !... HUN PLANNEN ZIJN DUIDELIJK... DE SCHETSEN IN HANDEN KRIJGEN EN DE GETUIGEN DOEN VERDWIJNEN : U EN JEFKE !

INDERDAAD !

LATEN WE HUN VOORSTELLEN AFWACHTEN EN ELKAAR INTUSSCHEN NIET ONTMOETEN... WANT ZE KENNEN U NIET EN DAT IS EEN KOSTBARE TROEF IN ONZE HAND !

JUIST !

HOE KOM IK HIERUIT !

YOUSSEF BEN YOUSSEF GEEN SLECHTE MAN... VEEL MEDELIJDEN HEBBEN... HIJ GEEN KWAAD WILLEN DOEN AAN JONGEN ROUMI... ALS GIJ WILLEN SCHRIJVEN, IK BRIEF ZULLEN BRENGEN... VOOR EEN BEETJE GELD... MAAR VLUG !

WAT ? ! ! WILT GE DAT DOEN ?...

HOE IS 'T ?

HIJ HEEFT GESCHREVEN ! HIER IS DE BRIEF !

(Vervolgt.)

Robbedoes VLIEGER

VRAGENBUS

A. CH. SCHENTKE V 3376. — Ziehier de gevraagde vliegtuigbeschrijvingen : Bloch 151 ; Fransch vliegtuig, uitgerust met één Gnôme et Rhône 12N12 motor van 1030 pk. VB 27,40 - VO 105 - H 4,09 - L 25,06 - LG 1984 - TG 2515 - VLB 1700 - HG 5800 - MS 355 - KS 310 - LS 110. De beschrijving van de Potez 63 verscheen in Afl. 201. De Loire 210 werd beschreven in Afl. 186. — Caproni Ca. 142 : Italiaansch vliegtuig, uitgerust met drie Piaggio P. VII motoren van 450 pk. De Caledonia is een Engelsch watervliegtuig van de Short Empire klasse. Dit vliegtuig werd beschreven in Afl. 205. — Centre 223 : Zie Afl. 197. — De Douglas DC. 4 is een viermotorig Amerikaansch verkeersvliegtuig. - MS 420 - KS 365. Dit vliegtuig heeft een onderstel met neuswiel. Het is een laagdekker met enkele laagliggende stabilo en enkel (oorspronkelijk dubbel) kielvlak. De bemanning bestaat uit 5 à 6 koppen. Het vliegtuig biedt plaats aan 40 à 42 passagiers ('s nachts 20 à 22). De Boeing YB-17 is een Aemirkaansch oorlogsvliegtuig (vroeger bekend als de Boeing 299). Het is uitgerust met vier Wright Cyclone motoren van 100 pk. VB 32 - H 4,75 - L 21,35 - VLB 4800 - MS 400. De bewapening bestaat uit 5 MG's. Het vliegtuig is in geheel metaalconstructie opgebouwd.

FOKKER D. 21 V 2164. — Ziehier de gevraagde beschrijvingen. Messerschmitt 109 : Zie Afl. 184. — Macchi C. 200 : Zie Afl. 195. — Fiat G. 50 : Zie Afl. 195. — Caproni Vizzola F. 5: Italiaansch oorlogsvliegtuig, uitgerust met één Fiat A. 74 motor van 860 pk. VB 11,30 - VO 17,40 - H 3,00 - L 7,80 - LG 1850 - TG 2270 - VLB 800 - HG 9500 - MS 512 - LS 115. — Heinkel He 60 : één BMW VI motor van 750 pk. VB 13,50 - VO 54,90 - H 6 - L 11,50 - TG 3600. — Heinkel He. 51 : Zie Afl. 190. — Heinkel He. 59 : Twee BMW VI motoren van 750 pk. VB 23,66 - VO 153,20 - L 17,35 - LG 6230 - TG 9000 - VLB 775 - HG 3500 - MS 220 - KS 195 - LS 87. — Fokker S. 9 : Nederlandsch oorlogsvliegtuig, uitgerust met één Menasco Buccaneer B. 6 motor van 168 pk. VB 9,50 - VO 23 - H 2,90 - L 7,80 - LG 700 - TG 975 - VLB 650 - HG 5200 - MS 190 - KS 160 - LS 80. Voorzien van een Heine houten schroef. — Fokker G. 1 : Zie Afl. 184 of 196. — Fokker D. 21 : Zie Afl. 195. — Fokker D. 23 : Nederlandsch jachtvliegtuig, uitgerust met twee Rolls Royce Merlin motoren van 1040 pk. VB 11,50 - VO 18,25 - H 3,00 - L 10,60 - LG 2180 - TG 2950 - VLB 860 - HG 9700 - MS 525 - KS 390. Intrekbaar onderstel. Laagdekker. Dubbele balkromp. Motoren in tandem. Bouwjaar 1939.

HUR. V .... — Het is niet meer mogelijk, proefnummers van Robbedoes te bekomen. Ziehier de gevraagde beschrijvingen : Fairey Fox II : Engelsch jachtvliegtuig, uitgerust met één Rolls Royce motor van 450 pk. - VB 11,56 - L 8,95 - TG 2100 - VLB 900 - HG 8500 - MS 310 - KS 252 - LS 90. — Fairey Firefly : Engelsch jachtvliegtuig, uitgerust met één Hispano Suiza 12. Y motor van 860 pk. VB 10,70 - VO 18 - H 2,70 - L 8 - LG 1776 - TG 2240 - VLB 840 - MS 500 - KS 420 - LS 110. 1 man bemanning. — Tipsy « M » : Belgisch schoolvliegtuig, uitgerust met één De Havilland Gipsy Major I motor van 132 pk. - VB 10 - VO 14,30 - H 1,90 - L 8,40 - LG 535 - TG 850 - VLB 750 - HG 6600 - MS 240 - KS 200 - LS 75. — Douglas DC. 3 : Amerikaansch verkeersvliegtuig, uitgerust met twee Wright Cyclone motoren van 850 pk. VB 28,95 - VO 91,70 - H 4,55 - L 19,65 - LG 7390 - TG 10.890 - VLB 3300 - HG 7040 - MS 353 - KS 296 - LS 105. — Fokker F. 7b : Nederlandsch verkeersvliegtuig, uitgerust met drie Titan motoren van 250 pk. VB 21,70 - VO 67,60 - L 14,50 - LG 3250 - TG 5250 - VLB 1670 - HG 3600 - MS 192 - KS 165. — Hanriot 510 : Fransch vliegtuig, uitgerust met twee Gnôme Rhône 9 Kfr. motoren van 770 pk. VB 15 - VO 31,50 - H 2,91 - L 10,12 - LG 3140 - TG 4360 - VLB 1350 - HG 700 - MS 350. — LeO 45 : Fransch vliegtuig, uitgerust met twee Gnôme Rhône 14 N. 21 motoren van 1030 pk.

WIJ LEEREN VLIEGEN...

(Vervolgt.)

- VB 22,50 - VO 68 - L 16,80 - LG 7420 - TG 10.650 - VLB 1750 - HG 8000 - MS 480 - KS 405 - LS 105.

DOODSPILOOT V 4044. — Voor den oorlog waren er in België Fokker, Hawker Gloster, Fiat en Savoia Marchetti vliegtuigen. Buiten de vliegvelden van Antwerpen en Evere waren hier o. a. nog de vliegvelden van Oostende (Steene) en Knokke (Zoute). De kruissnelheid van de Hawker Hurricane bedraagt 488 Km./u. De hoogtegrens van dit vliegtuig is 10.370 meter.

VLIEGENDE LUCHTPIRAAT V 4352. — Bouwmateriaal voor vliegmodellen kan men bekomen bij gespecialiseerde firma's. In oorlogstijd is het zeer moeilijk te zeggen, welke het snelste vliegtuig van de wereld is.

TOKVI KAVA V 4359. — Ziehier de gevraagde beschrijvingen : Avro Lancaster : 4 Rolls Royce Merlin XX 12 cyl. motoren. VB 30,6 - H 6 - L 21 - TG 30.000 - VLB 4800 - MS 480. Bomvliegtuig - 6 koppen bemanning - 9000 l. brandstof - D. H. 3-bladige verstelbare schroef. — De Fairey Halifax is een viermotorig Engelsch oorlogsvliegtuig.

RENARD R. 31 V 4369. — De bestaande Eskaders mogen voorloopig niet meer vergaderen. In plaats hiervan bouwen alle Robbedoes Vliegers thuis in hun vrije uren modelvliegtuigen. We hebben ook een nieuwen dienst voor correspondentie onder de Robbedoes Vliegers geopend, die een groot succes tegemoet gaat.

BOB.

Hallo, de Offerblok

Er zijn van die vrijgevige of verstrooide rakkers, die wel eens een frankske of méér te veel betalen voor hun lidkaart, kenteekens, fietswimpel, enz. Tot nu toe stuurde Snuffeltje dit geld trouw terug. Om het werk echter te vergemakkelijken en tegelijkertijd een « goed werk » te doen, zal Snuffeltje deze overschotjes in een offerblok stoppen. Dit geld zal dan gebruikt worden voor een of ander liefdewerk, vooral om een pakje te sturen aan onze oudere Robbedoesrakkers, die den laatsten tijd naar het buitenland vertrokken.

NONKEL RIK'S POPPENKAST IN GROOT-ANTWERPEN

Vrijdag, 25 Juni, om 5 uur, in de zaal « Eendracht », Lindschesteenweg 1, Hove.

Zondag, 27, Juni, om 3 uur, in het Poppentheater, St. Jacobsmarkt 25, Antwerpen.

Maandag, 28 Juni, om 5,30 u., in de zaal « St. Jakob », Kerkstraat, Kapellen.

Dinsdag, 29 Juni, om 5 uur, in de zaal « Volksvriend », Putte-grens.

Woensdag, 30 Juni, om 5 uur, in de zaal « Vox », Bredabaan 523, Merksem.

Donderdag, 1 Juli, om 5 uur in de zaal « Sporting », Herenthalsche baan 310, Deurne-Zuid.

Op het programma :

ROBBEDOES BIJ DE GEKKEN

Arme Robbedoes, nu is hij in het gekkenhuis opgesloten ! Jack de Wurger ziet in hem een konijntje. Komaan, rakkers, komt uw vriend helpen en zijn gekke avonturen medebeleven !

Prijzen der plaatsen : 3 en 4 frank. Leden der Robbedoesclubs (R. C. of R. V. C.) hebben op vertoon van hun lidkaart 50 ctm. vermindering op alle vertooningen.

SNUFFELTJE (vervolg)

film, tooneel, politiek, enz., enz. en nog van veel meer dingen, waar kleine mannen als Snuffeltje nog niet veel van begrijpen. Welke vakken en ambachten na den oorlog er vooral noodig zullen zijn ? Pâtissiers, brouwers, beenhouwers, glazenmakers (voor de menschen, die van blijdschap de ruiten gaan inslaan), en als gevolg van dit alles : dokters ! Natuurlijk zullen er ook veel bouwlieden, wevers, gevelschilders en allerhande technieker noodig zijn. En wat denk je van de zeevaarders, de kolonisten ? Daar is alvast toekomst te maken... en te Sint Truiden is er een plaatselijke club bij René Moennekens, Rozenstraat 3, gevestigd. En nou rest me nog juist een plaatsje om met mijn rakkerspootje te kribbelen :

MET ROBBEDOES VOORUIT EN VOORAAN !

Jullie toegenegen Snuffeltje.

R. C.-CLUBNIEUWS

Tijdens de maand Juli zal er een sportwedstrijd plaats hebben voor de Peisegemsche Robbedoesrakkers, en dit ten voordeele der geteisterden van Antwerpen. Ziehier het programma :

1. - hardloopen voor rakker van 9 tot 10 jaar.
2. - hardloopen voor rakkers van 11 tot 12 jaar.
3. - hardloopen voor rakkers van 13 tot 14 jaar.
4. - kaatswedstrijd tusschen vier ploegen.

Wie komt er zien ?

(Vervolgt.)

De aanwervers zijn met verdubbelden ijver aan den slag geweest. De triomfbazuinen schallen ter eere van **STERKE TOMMIE**, die zoo maar eventjes **EEN-EN-DERTIG** overwinningen voor Robbedoes boekte. Op twintig lengten volgt **Jan Kordaat 15366** met 11 punten. Verder **Kat 14053 (10) ; Van Raemdonck Roger (9) ; Ali-Ba-Ba 13055 (8) ; Jim Sweaton 15115 (7) ; Jan Kordaat (6) ; Christoffel Columbus 11656, Joe Furgins 7968, Roode Ruiter 15190, Zwarte Wolf 12936 (elk 5) ; Ramona Vaderos 14258 (4) ; Blauwe Sperwer, Fulco de Minstreel 14943, Kid Carpax, Krolleke 12850, Mac Bnoero 15306, Wimo Simo 15321, Zwarte Panter (elk 3) ; Buffalo Bill X, De Dikke Verkenner 13454, De Witte I, Jan Kordaat 15079, Red Ryder 2105, Rinaldini, Roode Ruiter, Standvastige Valk 12826, Tante Droll 13945 (elk 2) ; Arkansa, Blauwe Barry 1448, Blauwe Sperwer 11749, Bonte Poema, Oostende, Clark Corrigan C. C., Dannie Barrie 14960, De Penge 15490, De Stalen Arm, Dolly Sweaton, Edelweiss, Gerulf de Veroveraar 14607, Guynemer 13051, Jim Sheriff 6652, John Flanders, Jules Verne 7000, Kapitein Vicking 6327, Kleine Bever 13965, Lange Wapper, Lewisstone 14050, Old Shatterhand Schaarbeek, Pietje Bell 14925, Robin Hood 12267, Robin Hood, Sid Randall 98202, Slimme Vos 11884, Snoetje als Robbedoes 1060', Tarzan 13022, Vicmautorits, Zwarte Bison 12879, (elk 1).**

Snuffeltje : Hip ! Hip ! Hip !
De 15.910 Robbedoesrakkers in koor : Hoera !

Rakkers, eerst en vooral moet er me iets van het hart, ja, het ligt er al lang op ; en lang heb ik geduld. Zooveel geduld als de vraagsteerten, die zoo lang op hun antwoorden moeten wachten... Ik zal maar direct met de deur in huis vallen. Ziehier nu wat er me dwars zit. Reeds weken, ja maandenlang bewaart en klasseert Snuffeltje zorgvuldig brieven van Spiroutisten, die met een Vlaamschen rakker wenschen te correspondeeren, om Vlaamsch te leeren ? Geven wij ons wel moeite genoeg om onze lieve, mooie, ja « zoetgevooisde » taal bekend en bemind te maken ? Want onbekend is onbemind, zegt een van de spreekwoorden uit Snuffeltjes spreekwoordenarsenaal. En, wie weet, kunnen wij misschien ook nog wel een woordje Fransch bijleeren. Wie weet kunnen wij onze tweede taal ook nog niet van doen hebben... Wie weet ? Ik ben ervan overtuigd, dat je ze allemaal zult noodig hebben. Met allen eerbied en voorrangsrecht voor ons Nederlandsch, moeten we bekennen, dat het Fransch een mooie, welluidende taal is, rijk aan geschiedenis en kultuur. Dat het Fransche volk in 't verleden tal van geleerden, wetenschapsmenschen en kunstenaars voorbracht, wier namen zullen blijven schitteren in de geschiedenis. Namen zullen wij maar niet noemen, doch, **ALEXANDROS MEGAS** uit Schoten, is het dan te verwonderen, dat onze hedendaagsche adel, zelfs met Vlaamschen naam, Fransch spreekt ? Het is natuurlijk niet te vergoelijken, maar wel te begrijpen. Inderdaad, deze adel is veelal samengesteld uit eeuwenoude geslachten, die van oudsher Fransch plachten te spreken, als gevolg van den cultuur-invloed van het Zuiden en van onze eigen politieke verzwakking. Er ontstond een kloof tusschen volk en adel, die in den loop der eeuwen steeds dieper werd en die later, toen het volk zich opwerkte en toppen bereikte van hoogen bloei, het onbegrip en de hooghartige tegenwerking van tal van adelijke families tot gevolg had. Zij gingen niet met hun tijd mee en zagen niet in, dat nu de tij verliep ook de bakens moesten verzet worden. Wat, ik zeg het nog, slechts kan te betreuren vallen. Gelukkig bestaan er ook heerlijke uitzonderingen, en ik geloof wel, dat er de laatste jaren zelfs een terugkeer op te merken valt. Maar waar hadden wij het nu weer over ? Ha ja, die arme, geduld verliezende Spiroutisten, die vruchteloos op de deur klopten. Jullie gaan opdoen, rakkers ? Er is voor « elk wat wils » ! Rakkers van alle leeftijden. Jongens. Meisjes. Van twaalf tot ongeveer achttien jaar. Er zijn rakkers, die van sport, van muziek, van kunst, van natuurkunde, scheikunde, enz. houden. Te lang om te melden ! Ik verwacht morgen reeds tal van brieven, want tientallen en nog tientallen Spiroutisten versmachten van ongeduld. Eén voorwaarde zal er nochtans in acht genomen worden : de liefhebbers moeten flink Nederlandsch en desnoods 'n beetje Fransch kennen : de correspondentie zal misschien tweetalig zijn. In orde, kerels van Robbedoes ? Dan zullen we niet langer jullie ongeduld en dat van Alexandros tarten, en dezen rakker maar verzekeren, dat er in België nog geen **televisie-apparaten** in den handel werden gebracht. In 't buitenland meen ik van wel. Ik weet ook nergens een winkel, waar je een handleiding over het zelf bouwen van een ultrakortegolfzender bekomen kunt : dat is zoo iets niet-alledaagsch, hé ? Gelijk ook het baantje van **ambassadeur** een ongewoon djobke is... Hoe je dat worden kunt, **VLIEGENDE SUPERMAN** uit Aalst ? Ja, dat kan nog zoo gemakkelijk niet verklaard worden. Een ambassadeur is een gezant van den hoogsten diplomatieken rang, die persoonlijk en volledig het staatshoofd vertegenwoordigt. Nog geen kleinigheid dus ! Er worden geen speciale diploma's geëischt om deze functie te bekleeden. Een ambassadeur zal echter door het staatshoofd worden uitgekozen tusschen de meest vooraanstaande, de bekwaamste en eerbiedwaardigste lieden van het land, dat ze moeten vertegenwoordigen. Het is begrijpelijk, dat zulke personaliteiten, die groote verantwoordelijkheden dragen, grondig moeten op de hoogte zijn van de rechten, de diplomatieke en consulaire wetenschappen, enz. Ik zou er mijn boontjes maar niet op te weeken leggen, want ik denk, dat ook in dit « vak » meer aanbod dan vraag is ! De tijd, dat Snuffeltje zijn ambassadeurs zal kunnen aanstellen... of terugroepen, is nog ver af.

Vincenzo Bellini, **ALADAR** uit Berchem-Antwerpen, was geen ambassadeur, maar een beroemd Italiaansch toondichter. Hij werd geboren in 1801 te Catania en stierf reeds in 1835 te Putcaux nabij Parijs. Bellini was één der voornaamste vertegenwoordigers van de Italiaansche school. Leerling van het conservatorium te Napels, had hij als leeraars Furno, Tritto en Zingarelli. Nog voor hij zijn studies beëindigd had, voerde men reeds in het conservatorium een kleine opera van hem op, getiteld « Adelson e Salvini ». Het succes was zoo groot, dat hij onmiddellijk de opdracht kreeg, een opera te schrijven voor het theater San Carlo, de voornaamste schouwburg van Napels ! Het was zijn werk « Bianca e Gernando ». Zooveel succes kende dit stuk, dat de beroemde Scala van Milaan ook om een opera verzocht. Bellini schreef er zijn « Pirate » voor. Nog tal van werken, die immer in stijgende lijn gingen, bracht de musicus voort. Zijn meesterwerken zijn « La Norma », « La Sonnambula » en « I. Furitani », dat hij enkele dagen voor zijn dood voleindde. Piet Kwabbernoot met zijn mondmuziekske is daar natuurlijk maar een mug tegen ! (Boeken verzenden langs het postkantoor om, als drukwerk, er echter geen geschreven melding bijvoegen, want dat mag niet. Je Paaschkaartje was fijn. Dank, hoor ! »

Voor onze rakkers in den vreemde

Verscheidene oudere, maar steeds trouwe Robbedoesrakkers hebben hun familie moeten verlaten en werken thans in het buitenland.

Wij mogen hen niet vergeten ! Wij moeten hun toonen, dat wij aan hen blijven denken !

Daarom geeft Robbedoes aan alle plaatselijke clubleiders opdracht om een geregelden briefwisselingsdienst met deze Robbedoesvrienden in te richten.

Kent ge hun adres niet, vraag het dan aan hun Ouders.

Dat ook zij ons niet vergeten, blijkt uit de brieven, die Snuffeltje van deze getrouwen ontvangt.

Hier zijn eenige uittreksels uit een brief van Robin Hood 34 uit Brasschaat, de hoofdman van de plaatselijke R. C. « Mannen van het Woud ».

« ...Ook, beste Snuffeltje, prijkt het Robbedoesspeldje op mijn frak, al is het in den vreemde. Ja, een goede Robbedoesrakker draagt het overal, hetzij in het Vaderland, hetzij in den vreemde. Een Robbedoesrakker is en blijft trouw aan Snuffeltje en aan de Robbedoesclub.

» Met deze weinige woorden getuig ik, Robin Hood 34, hoofdman van de « Mannen van het Woud » en lid van de Robbedoesclub, van mijn trouw en broederlijke vriendschap aan Snuffeltje, aan de Robbedoesclub en aan alle leden, die zij bevat. Immer en altijd zal ik de Robbedoesclub eeren en prijzen, en steeds zal ik een trouwe rakker blijven, die met open oogen de wereld in kijken durft, omdat ik een eerlijke en goede rakker ben van de Robbedoesclub en overal mijn kameraden heb, die, evenals ik, Robbedoesrakkers zijn.

» En nu, beste Snuffeltje, wil ik iets vragen aan de leden van de club, die mij eenige afwisseling kunnen brengen in Duitschland.

» Beste Rakkers, Robbedoeskameraden, wie van jullie zou niet aan mij een klein woordje willen sturen met de post, om mij een beetje op de hoogte te brengen van hetgeen zooal geschiedt in de Robbedoesschaar en hoeveel leden ze reeds telt ? Ik zal met vreugde jullie brieven ontvangen, zooals ik ze ontvang van mijn « Mannen van het Woud... »

Zoo schrijft Robin Hood 34 en hij voegt er zijn adres aan toe : Karel Fleerackers, Adler-Werke, Kleyerstrasse 45, Nr. 6170/815, Frankfurt a/ Main.

Beste Robbedoesgetrouwen ! Vergeet onze afwezigen niet ! ! !

Nu we het toch over de kunst hebben, rakkers, zal ik maar meteen aan **VLUGGE EEKHOORN** uit Gent wat meer vertellen over de **fraaie of mooie letteren.** We kunnen hier, zoo zegt ons de kunstleer, van drie takken gewagen : de **lyriek**, de **epiek** en de **dramatiek.** Wat willen de geleerde heeren critici (kunstbeoordeelers) daarmee zeggen ? Lyriek is de dichtsoort, die persoonlijke gevoelens en vooral stemmingen onmiddellijk weergeeft. De oude Grieken begeleidden soortgelijke poëzie of liederen op hun « lurikas » of lier, vandaar de naam. Het zangerige, de melodie, het gevoel speelt hier een hoofdrol. We mogen wel zeggen, dat Guido Gezelle onze voornaamste lyrische dichter is. Tal van zijn zoo eenvoudige gedichtjes zijn pareltjes van « Godsnabije » lyriek. Och, hij schreef er zoo vele. Kennen jullie b. v. het simpele : « De Lente in het land » ?

Hebt gij nog geluisterd
Naar den merelaan,
's Avonds, als het duistert,
Als de sterren staan ?

Op den hoogen sperel,
Daar hij verre ziet,
Luide zingt de merel
Nu zijn avondlied...

Wie zou er niet onder de bekoring komen van de lyrische poëzie ? De epiek is verhalend, vertellend, terwijl de lyriek eerder wil suggereeren, dit is onder de bekoring en stemming brengen van haar gevoelvolle muziek. Tot de epiek behooren b. v. de ballade, de romance, het sprookje, de legende, het heldendicht en ook de novelle en de roman. Uit ons roemrijk verleden hebben wij vele sagen, die episch zeer machtig zijn. De dramatiek is de tooneelkunst. De naam komt van het Grieksche woordje « drama », dat handeling beteekent. In de dramatiek kan nu eens de lyriek op den voorgrond treden (b. v. de reizangen uit Vondel's werken), dan weer de epiek ('n boeiend, spannend oogenblik).

En daarmee kennen jullie de drie hoofdindeelingen van onze mooie letteren. In de kunst komen wij soms zoo'n schijnbaar geleerde en moeilijke, en toch in den grond eenvoudige benamingen tegen. **Plastische kunst** wil b. v. beeldende kunst zeggen, dus geen geschreven, gesproken of gezongen kunst, maar uitgebeeld in lijn en kleur : schilderkunst, teekenkunst en beeldhouwkunst. Plastisch is dan ook synoniem (= woord met dezelfde beteekenis) van « beeldend », de kracht om iets uit te beelden. Dikwijls hooren wij spreken over de twee modernste kunstrichtingen : het **impressionisme** en het latere, hedendaagsche **expressionisme.** Om al mijn brave rakkers deze termen juist te doen begrijpen, dat zal ook geen kleinigheid zijn ! We gaan het probeeren. Vele menschen dachten vroeger — en denken, verkeerdelijk, nu nog, dat het toppunt van artistiek kunnen er in gelegen is, de uiterlijke werkelijkheid zoo trouw, zoo slaafs mogelijk weer te geven, b. v. bij een schilderij, want, besluiten zij, dat is het moeilijkste, dus het schoonste, het verdienstelijkste. Het was de tijd van het **realisme** (realiteit = werkelijkheid). Het impressionisme bracht hierin reeds een goede kentering ; het wil den eersten indruk, die men van een landschap, een aangezicht, een gebeuren, enz. bekomt, op volstrekt persoonlijke wijze weergeven. De schilder mag b. v. geheel vrij van lijnen of kleuren zijn impressie (= indruk) meedeelen. Prachtige en zeer hoogstaande werken brachten onze impressionisten voort, maar ze werden, en zeker in den beginne, niet door het publiek naar waarde geschat. Schilders als Claus (België), Breitner (Nederland), Gauguin en Cézanne (Frankrijk) schiepen machtige doeken. Nochtans richtte zich dit impressionisme hoofdzakelijk maar tot enkele belangstellenden, enkele begrijpenden, die, jammer genoeg, niet talrijk waren. Als gevolg, eerder nog als reactie (= terugwerking) daartegen, vooral door den vorigen oorlog bewerkstelligd, kwam het huidige expressionisme, dat sommigen als de zuiverste kunstuiting beschouwen. De kunstenaar moet niet als een machine weergeven wat er buiten hem bestaat, maar wat zijn fijnbesnaarde kunstenaarsziel inwendig roert, ontroert, boeit en in vuur brengt als gevolg van het bekijken der uiterlijkheid. Het wil uitdrukking (= expressie, vandaar de naam expressionisme) geven aan de bezieling van den kunstenaar. Het streeft naar het zoo eenvoudig mogelijk weergeven hiervan, met terzijdelating van alle bijkomstigheden, versierselen (bouwkunst b. v.), in één woord : alles wat kan gemist worden. De kunstenaar neemt daarom dikwijls zijn toevlucht tot heel simpele, soms kinderlijke maar in elk geval « expressieve » (= uitdrukkingskrachtige) middelen. Wat weer heel jammer is, is, dat vele dezer kunstenaars met het publiek een loopje namen en de vreemdsoortigste dingen voor kunst wilden doen doorgaan. Vele expressionistische romans, gedichten, tooneelstukken, schilderijen, beelden, enz. bleven daarom slechts experiment (= proef), doch tal van andere hebben een grooten roem verworven. Onze Vlaamsche kunstenaars, vooral de schilders en beeldhouwers, staan wellicht aan de spits van het expressionistische kunnen. Schilders als Constant Permeke, Fritz Van den Berghe, Edgard Tijtgat, Albert Servaes, Floris Jespers, Gustaaf van de Woestijne, enz., enz., beeldhouwers als Oscar Jespers, Jan en Frans Contré, Ernest Wijnants zijn in heel de wereld als groote kunstenaars beroemd. En de literatuur ? Hier zou ik met tientallen vooraanstaande mannen moeten noemen, maar die zullen jullie zeker in de school nog wel leeren. Trouwens, ook Noord-Nederland en al de Europeesche en zelfs andere landen — want het expressionisme is als een vuurtje de wereld rond gesprongen — spreken hier ook een geducht woordje mee, en toch zou ik me laten verleiden, verschillende namen te vernoemen, ware daar niet de dreigende schim van Sjarel de Zetter's wijsvinger ! **Om journalist te worden, ROBBEDOESRAKKER** uit Sint Truiden, moet je van al deze dingen op de hoogte zijn, en ook van sport,

(Zie vervolg onderaan de volgende bladzijde.)

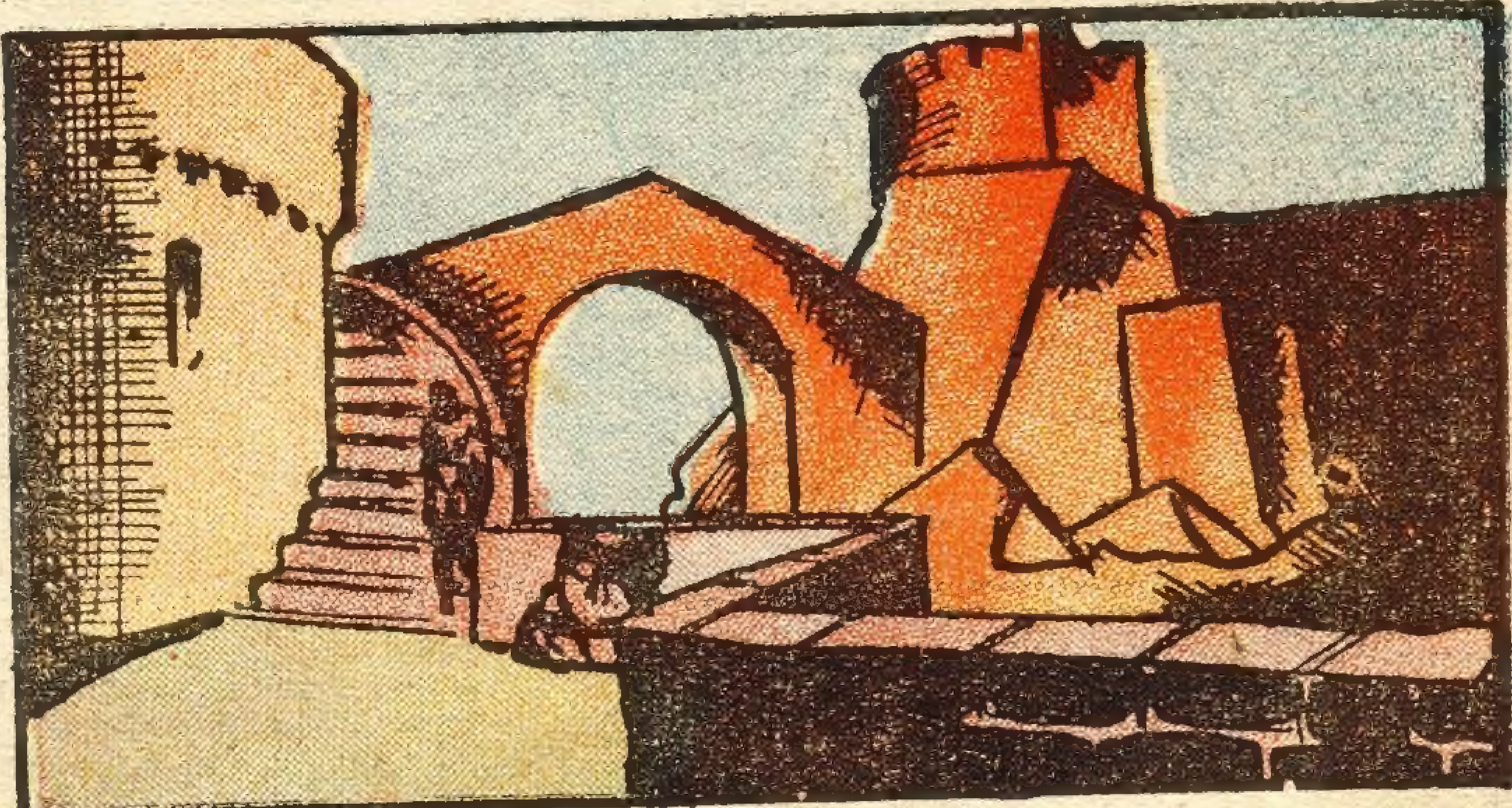
DE BLAUWE SPERWER

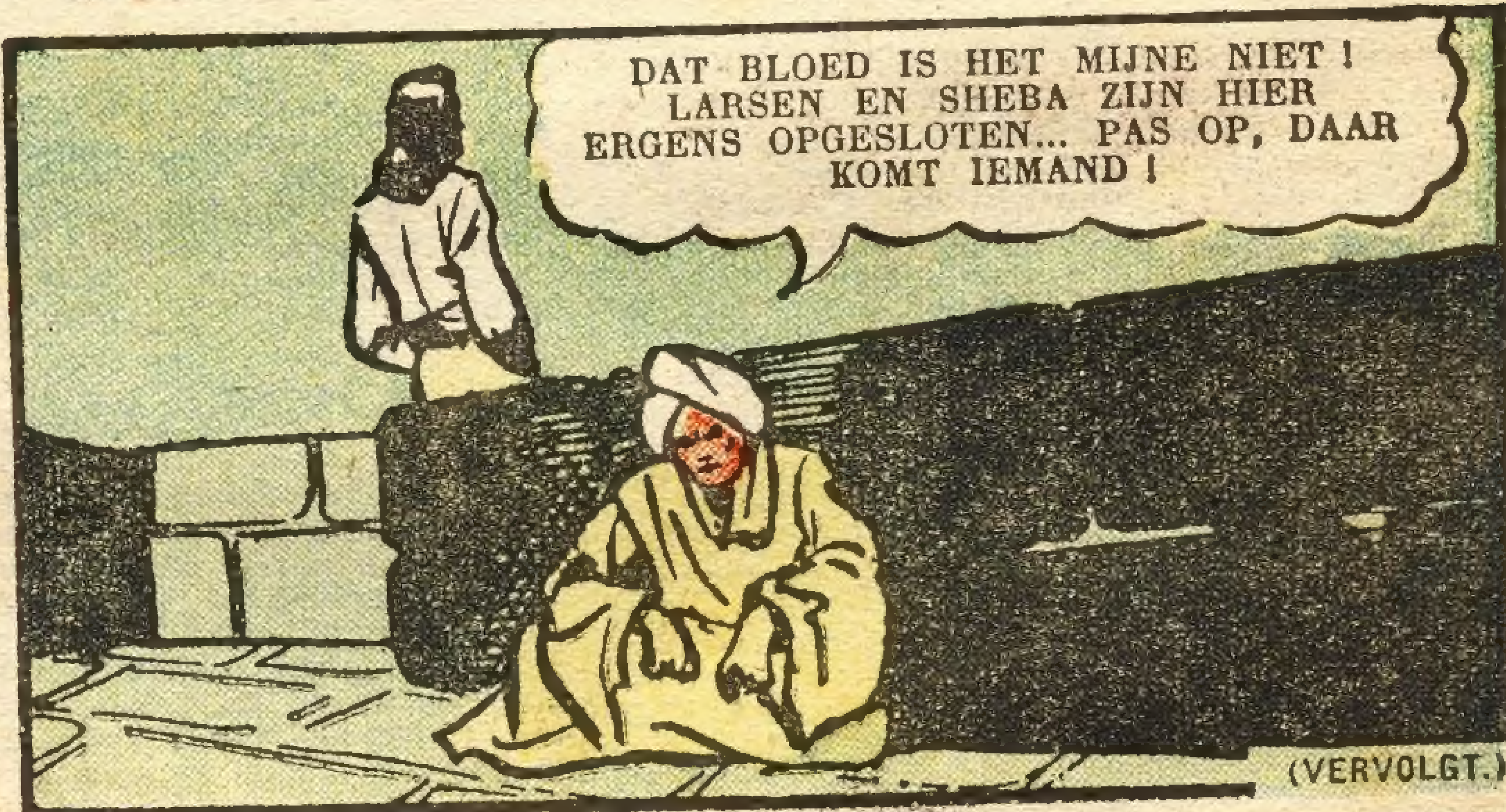

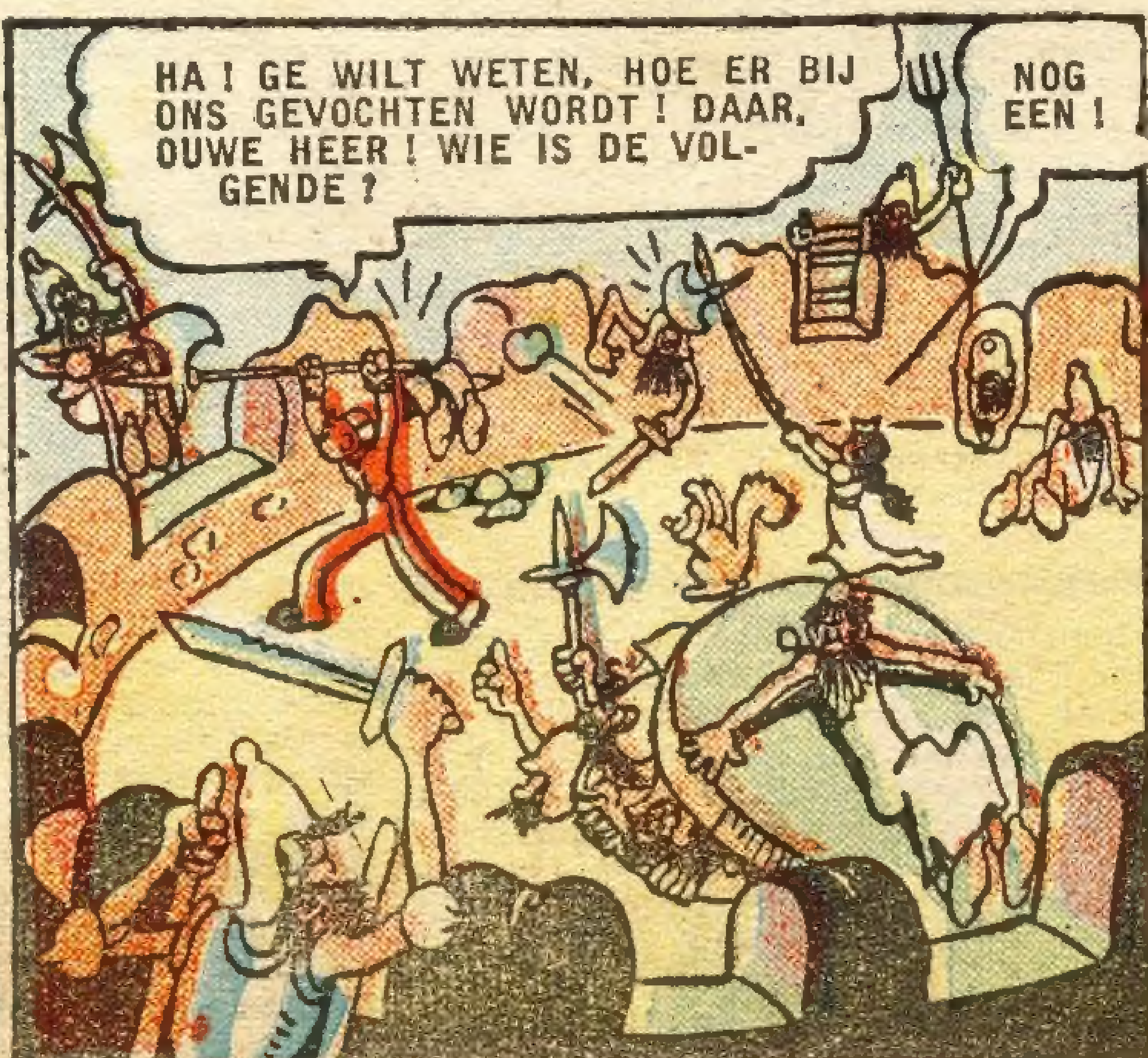

(VERVOLGT.)

De Avonturen van Robbedoes

BOVEN OP DEN DUIVELSTOREN WORDEN ONZE VRIENDEN BELEGERD...

DE ROODE RUITER

BINNEN EEN HALF UURTJE ZIJN WE IN MAVERICK !

WIJ RUIMSCHOOTS OP TIJD KOMEN VOOR VERTREK VAN POSTKOETS.

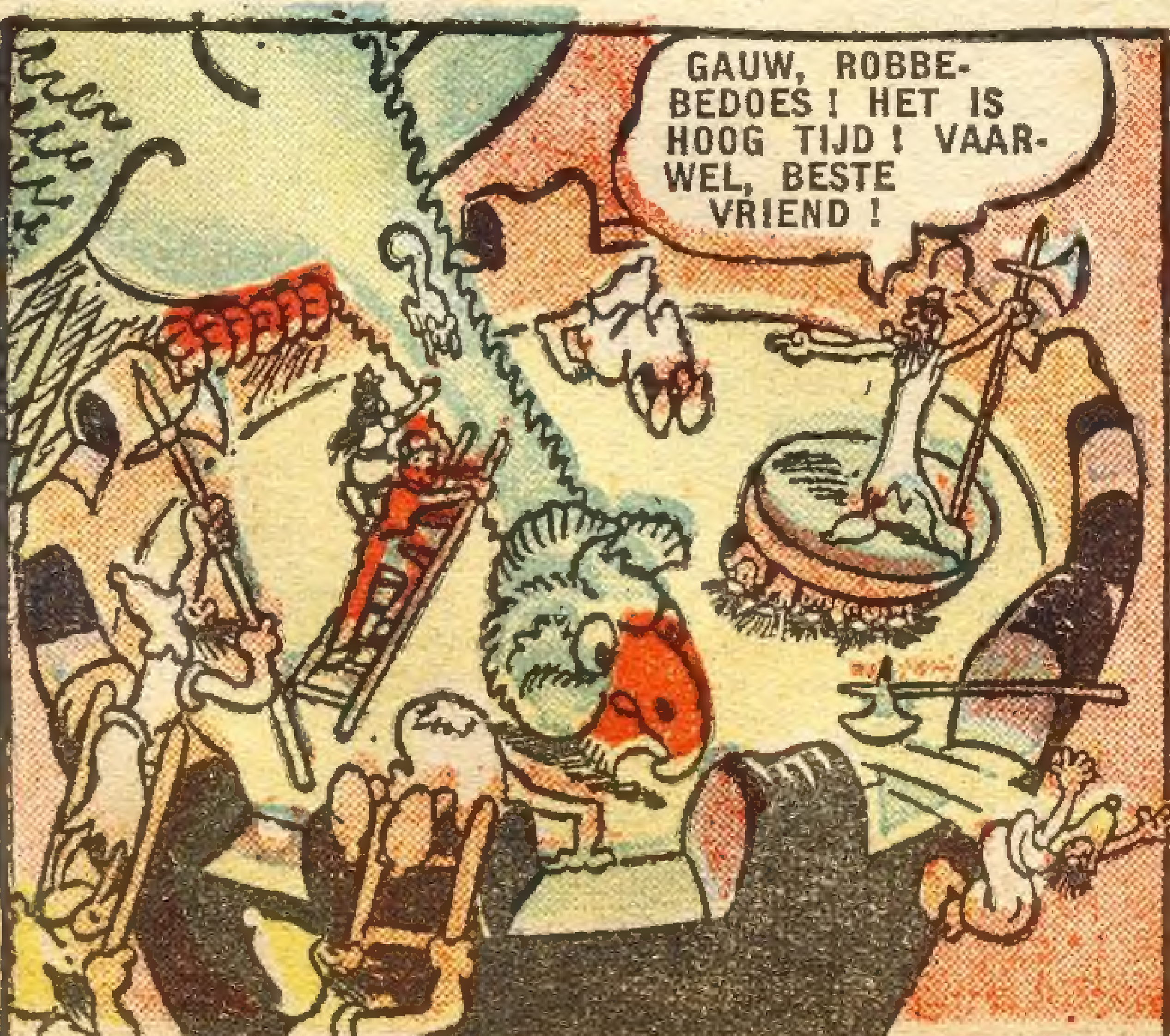

(Zie vervolg op de laatste bladzijde.)

Als de zee roept

door L. Victor V. Edmond

(Vervolg.)

Ik stak mijn hoofd nieuwsgierig uit de patrijspoort, vanwaar ik het geheele dek kon overzien. Een kleine stoet, waarbij iemand gedragen werd, ging naar het kleine achterluik, waar de vracht voorzichtig werd neergelegd. Ik vernam, dat een der matrozen van een ra aan de fokkemast was gevallen en terecht was gekomen op een varkenshok, dat aan de achterzijde van den mast op dek was vastgemaakt. Toen hij werd opgenomen, was hij reeds dood.

Men overdekte het lichaam en de zeilmaker kreeg opdracht, het in een stuk zeildoek te naaien met een paar oude schakels aan het voeteneinde. Na een paar uur was hij met dit werk klaar en nu volgde de begrafenis, die zoo indrukwekkend is op zee.

De ongelukkige matroos werd op een naar de verschansing hellende luikplank geplaatst, aan de lijzijde. De Duitsche vlag werd over het lijk gelegd en het schip bijgedraaid. Heel de bemanning nam nu plaats rondom de plaats en luisterde blootshoofds en eerbiedig naar de gebeden, die de kapitein voorlas, terwijl de vlag half-mast aan den gaffel hing. Zoodra het laatste woord was uitgesproken en door allen nageperveld, werd een teeken gegeven en de plank een weinig opgeheven. Een plons weerklonk, gevolgd door een paar minuten stilte.

Dan weerklonk het bevel, de achterra's rond te halen en bij te brassen. Het schip werd zachtjes op zijn koers teruggebracht; de vlag werd neergehaald en geborgen.

Het was een droevige dag en ook de volgende avonden was er geen vreugde meer. Van den « fou-fou-band » was er geen sprake in de hondenwachten, er was geen luidruchtig gebabbel en de bemanning wandelde fluisterend of stilzwijgend over het dek.

Den morgen na de begrafenis werd het bezit van den ongelukkigen matroos bij opbod verkocht, volgens de wetten der scheepvaart, daar hij bij het aanmonsteren geen bloedverwanten had opgegeven. De opbrengst van zoo'n verkoop ging op de Engelsche schepen naar de « Board of Trade », die haar gebruikte ten gunste der zeelieden. Vermoedelijk werd ook door de Duitsche marine aldus gehandeld.

Langzamerhand werd het tragische geval vergeten en hervatte het gewone leven aan boord van de « Louise » zijn gang. Zelfs de « fou-fou-band » kwam weer in aktie, terwijl ook luid geredetwist werd over den toen woedenden Boerenoorlog, die in het middelpunt der wereldbelangstelling stond, en waarover wij natuurlijk sedert weken niets meer gehoord hadden.

Gedurende onze overvaart deed zich nog slechts één enkel meldenswaardig feit voor. Op zekeren nacht stak een stormvlaag op, die gevaarlijker was dan eerst vermoed werd. Snel nam zij in hevigheid toe, de loefbrassen en de tuigage kraakten onder den druk, het schip begon sterk naar lij over te hellen en nam zelfs water. Bevelen weerklonken, om eenige lichte bovenzeilen los te gooien, schooten te vieren en lichte stagzeilen neer te halen. We hoorden roepen :

— Alle hens aan dek !

Wij sprongen onmiddellijk uit de zeilkooi aan dek, om hulp te bieden.

Met het innemen en vastmaken der zeilen hadden wij het gedurende een uur nogal kwaad. Het schip met zijn lichte lading was zeer rank en in den letterlijken zin van het woord moest er steeds « een oog in 't zeil gehouden worden ». Want met de hevige drukking van den wind op zoo'n massa zeilen bestond er veel gevaar voor, dat het schip zwaar op zijde zou vallen en de lading verschuiven, of zelfs dat het heele gevaarte zou kapseizen.

Op zee zijn de verrassingen meestal van onaangenamen aard, vooral aan boord van zeilschepen, die van de natuurelementen afhangen.

Er zijn schepen die op thuisreis van Australië komend, soms wekenlang voor een Westerstorm loopen. De hevige wind van achter en de zware golven veroorzaken het groot gevaar voor onderloopen. Den geheelen tijd is een vaartuig, dat zoo de overvaart tot Kaap Hoorn doet, als in een vallei. De zware golven rollen van alle kanten met een hevig geraas, alsof zij willen wedijveren in snelheid.

De trekkende zeilen staan bol en twee man aan het zware stuurrad moeten de grootste omzichtigheid aan den dag leggen, om te voorkomen, dat het vaartuig oploeft et van den koers afwijkt, want dan zou het op een ramp kunnen uitdraaien. Dan moet er ook rekening gehouden worden met een mogelijke verandering van den wind.

Is zoo'n vaartuig geen snelle zeiler, of wordt zijn vaart gehinderd door den aangroei op den romp, dan wordt het gevaar nog veel grooter. Dan bestaat er soms geen kans meer om door te blijven loopen en moet er bijgelegd worden, een hoogst gevaarlijke manœuvre, onder zulke omstandigheden, en die veel ervaring vereischt.

Al deze gevaren kunnen zeer onaangename verrassingen veroorzaken.

Maar alles heeft ook zijn goede zijde. Het leert den jongen zeeman op zijn hoede zijn en geeft hem de bekwaamheid om later, wanneer hij officier of kapitein is en er een groote verantwoordelijkheid op zijn schouders drukt, de juiste bevelen op het juiste oogenblik te geven.

Een zeilschip, dat steeds meer dan een stoomschip aan verrassingen is blootgesteld, vormt de beste leerschool. De bewering, dat er geen zeilschippen meer zijn en het dus weinig nut heeft de jongelui een opleiding op zulke vaartuigen te geven, houdt geen steek. Wie zoo'n opleiding heeft genoten, is ook spoedig vertrouwd met de techniek der mechanisch voortbewogen vaartuigen en zal beter weg weten in onverwachte gevallen, wanneer dit mechanische plotseling in gebreke blijft. Dan vooral zullen de harde ervaringen en zijn zelfvertrouwen hem te pas komen.

Op de « Louise » maakte men zich reeds bezorgd over het verder verloop van deze stormbui. Maar gelukkig nam deze in hevigheid af en konden de zeilen opnieuw bijgezet worden. Het gevaar was weer eens voorbij en kalm ging de reis verder.

Op een prachtigen morgen, omstreeks het einde van de maand December, kwam de Tafelberg in het zicht. Zijn top was omhuld door de wolken, zooals het bijna altijd het geval is. Er werden zeilen ingenomen en alles in gereedheid gebracht, om in de Tafelbaai het anker te laten vallen.

Toen wij dichterbij kwamen, bemerkten wij talrijke stoomvaartuigen, waaronder troepentransportschepen en hospitaalbooten, welke ook naar Kaapstad voeren.

In den namiddag volgden de laatste zeilmanœuvres en werd het anker geworpen ; wij zouden nu spoedig afscheid nemen van de brave bemanning van de « Louise ».

De kapitein gaf het bevel onze reddingsbooten te strijken en er al ons gerief in te plaatsen. Dan namen wij afscheid van allen en gingen in onze booten. Toen wij eenige meter van de « Louise » verwijderd waren stonden wij allen recht en gaven « three cheers » (drie hoerah's) ten beste, die beantwoord werden door de bemanning van de « Louise », met « three cheers » voor de bemanning van de « Allegiance », terwijl ook de vlag als saluut werd op en neergehaald.

Natuurlijk werden we van op de transportschepen en andere vaartuigen, die voor anker lagen, nieuwsgierig gadegeslagen en vroeg men zich af, wat er wel met ons mocht gebeurd zijn.

Aan de landingsplaats gekomen, namen wij alles uit de booten en begaven ons naar het zeemanshuis, waar wij voorloopig een onderkomen zouden vinden. Onderweg hadden wij veel bekijks. De voorbijgangers begrepen wel, dat wij schipbreukelingen waren, daar een paar van onze mannen reddingsboeien droegen, waarop de naam « Allegiance » geschilderd was. Anderen droegen op hun schouders de riemen, masten en zeiltjes van onze reddingssloepen, en de officieren hielden toezicht op de kompassen en instrumenten.

Te Kaapstad en vooral in de buurt van de haven was een groote drukte waar te nemen. Dit was immers de voornaamste landingsplaats voor den Boerenoorlog en het wemelde er dan ook van vervoermiddelen voor troepenvervoer, van wagens met materiaal, alsook van talrijke ziekenwagens.

In het Zeemanshuis werd ons ieder een kleine kamer aangewezen en na ons wat gewasschen te hebben, gebruikten wij het avondeten in de groote eetzaal. Daarna werd het gerief der booten in een aangrenzend magazijn ondergebracht en kwamen dagbladschrijvers ons eenige inlichtingen vragen over ons avontuur op zee. Op hun beurt deelden zij ons mee, dat er omstreeks den tijd van onze ramp een groote lijnboot was binnengevaren, waarvan de kapitein gerapporteerd had, dat hij een reusachtige zwarte wolk in den vorm van een bloemkool opgemerkt had. In acht genomen de positie van de boot, moet zijn vaartuig wel honderd mijl van de « Allegiance » verwijderd geweest zijn, toen de kapitein dat verschijnsel waarnam.

Na het vertrek der dagbladschrijvers gingen wij allen vroeg naar bed.

Den volgenden morgen kregen wij het bezoek van enkele overheidspersonen, die ons naar een grooten winkel leidden. Hier ontvingen wij ieder een kostuum, ondergoed, schoenen en andere benoodigdheden. Overjassen waren onnoodig, daar het hier nu het warme seizoen was. Waarschijnlijk ontvingen wij dit alles door bemiddeling van de B. O. T. (Board of Trade), het Engelsche Ministerie van Handel.

Een der bedienden van het Zeemanshuis, die de kamers moest in orde houden, maar veel geld verdiende in verband met de buitengewone oorlogsomstandigheden, verzocht mij zijn baantje tijdelijk over te nemen voor tien shilling daags. Op dit aanbod ging ik natuurlijk gretig in, daar dit werkje slechts een paar uurtjes in beslag nam.

Den derden dag na onze aankomst te Kaapstad, waren wij ten zeerste verwonderd een « Recruiting sergeant » of aanwervingssergeant, en twee soldaten het Zeemanshuis te zien binnenkomen. Met hun roode vestjes zagen deze er zeer knap uit. Met luide stem vroeg de sergeant of er Engelschen onder ons waren, waarop wij antwoordden, dat slechts een paar der onzen niet tot deze nationaliteit behoorden. Ons in de oogen kijkend vervolgde hij, dat de koningin van Engeland meer mannen noodig had om haar te dienen. Wij zouden goed betaald worden en uitstekend voedsel ontvangen. De leerlingen mocht hij niet aanwerven, maar de overige leden der bemanning zou hij graag den « Queen's Shilling » zien aanvaarden, ten teeken van indiensttreding.

Onze mannen vroegen om te mogen nadenken. 's Anderendaags zouden ze hun beslissing mededeelen. Zij merkten op, dat zij matrozen en geen soldaten waren, waarop de sergeant glimlachend antwoordde, dat men wel soldaten van hen zou maken.

Tijdens mijn reis aan boord van de « Leopoldville » had ik te Las Palmas troepentransportschepen zien binnenloopen. De roode vesten der soldaten, die op het dek dicht bij elkaar stonden, hadden toen op mij den indruk gemaakt van een reusachtigen bloedstrook op het water. Voor de Boeren waren deze vesten een uitstekend doelwit gebleken en het aantal dooden van Engelsche zijde was zoo groot, dat men deze uniformen later door kakikleurige verving.

Het al dan niet aannemen van het voorstel van den sergeant vormde nu het onderwerp van onze gesprekken. Hij had aan de mannen gezegd, dat zij eerst gedurende enkele weken naar een onderrichtingskamp zouden gezonden worden, voordat ze naar het front zouden vertrekken. Het nieuws over dit laatste was niet zeer bemoedigend. Er werd een guerilla-oorlog gevoerd en de Britsche troepen hadden te doen met een tegenstander, die een voortreffelijke kennis van het terrein bezat. Er waren toen geen vliegtuigen om het land en de vijandelijke stellingen te verkennen. Menige kompagnie was reeds in een hinderlaag gevallen en volledig uitgeroeid.

Den volgenden dag verscheen de sergeant weer in het Zeemanshuis en enkele minuten later vertrok hij met een groot gedeelte van onze bemanning. Toen zij ons denzelfden avond kwamen opzoeken, vertelden zij, dat zij ingelijfd waren bij de « Baden Powell's Horse » (Baden Powell's Ruiterij). 's Anderendaags zouden zij hun eerste onderricht in volle uniform ontvangen.

's Avonds wandelde ik soms naar het groote concentratiekamp, waar duizenden gevangen boeren waren ondergebracht. Het was een groot terrein, omringd met prikkeldraadversperringen. Om de twintig meter waren schildwachthuisjes geplaatst. Groote electrische lampen waren overal in de hoogte en rondom geplaatst om alles goed te kunnen overzien, zoodra de duisternis intrad. Achter het prikkeldraad bemerkte ik de Boeren met hun lange baarden en gekleurde hemden. Het waren alle sterke en energieke kerels. Natuurlijk was dit de eerste maal, dat ik zooiets te zien kreeg.

Den volgenden dag kwamen onze matrozen nogmaals op bezoek, en in hun uniform zagen zij er werkelijk knap uit. Zij brachten enkele uren in ons gezelschap door en schenen hieraan de voorkeur te geven. Wij hadden immers zooveel samen meegemaakt en den dood voor oogen gezien ; wij hadden als scheepsmaats ook gelukkige uren beleefd. Voordat ze terugkeerden, noodigden zij ons uit hen eens op het oefenplein te komen bezoeken.

(Wordt vervolgd.)

DON BOSCO, Robbedoes Nummer Eén

IK... EEN EERLIJK MAN... OCH, GE KENT ME NIET... HET IS NIET MOGELIJK!
WAAROM NIET? HEBT GE IETS AF TE REKENEN MET DE POLITIE?

...VOOR HET OOGENBLIK GAAT HET IK KOM PAS UIT DE GEVANGENIS... IK HEB NOG GEEN TIJD GEHAD...
DES TE BETER... EN NU GAAT GE EEN ANDER LEVEN BEGINNEN... JAWEL.. IK ZAL U HELPEN... ALS GE NU EERST ONMIDDELLIJK BIECHTTE, HIER...

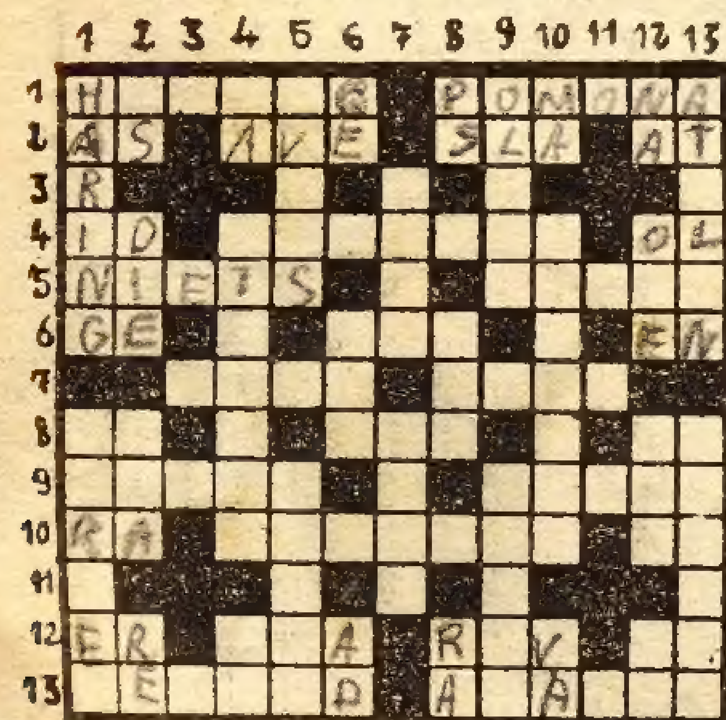
OCH! WAARTOE ZOU HET DIENEN?
GE ZOUDT ER DE RUST VAN UW GEWETEN MEE WINNEN!

LIEVE HEMEL!

DAT IS DON BOSCO! EN ZOO WAAR IK LEEF, HIJ HOORT DE BIECHT VAN DIEN MARIOTTI...

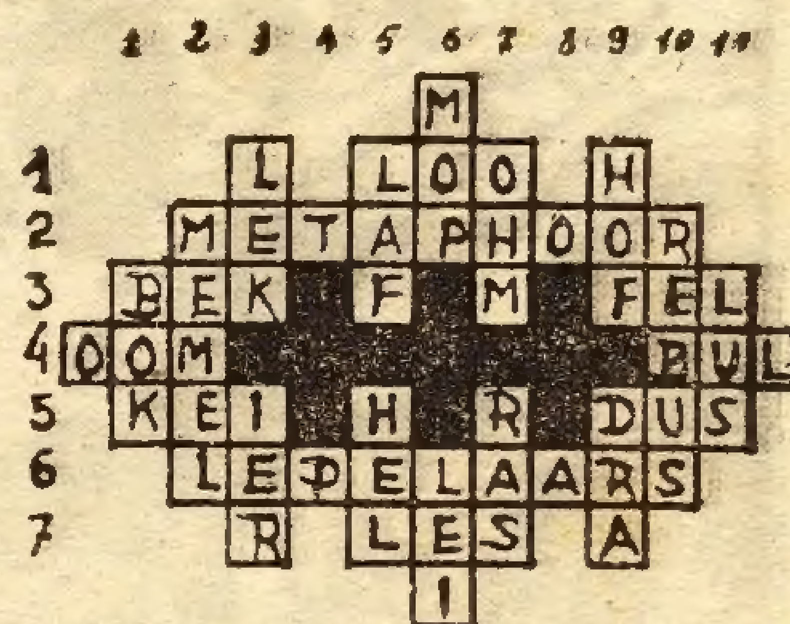
Den volgenden dag...
Dus, ge vraagt een betrekking als boschwachter voor een kerel, die bekend staat als een van de gevaarlijkste messentrekkers van de stad?
INDERDAAD!

EEN OUDE STROOPER WORDT SOMS EEN GOEDE BOSCHWACHTER, MAAR 'N OUDE BANDIET...

...IK HEB EENS NAGEDACHT, DON BOSCO! IK KAN NIET LEVEN ZONDER VRIJHEID EN ZONDER DE VRIJE LUCHT. IK GA WEG....
LUISTER EERST EVEN!

WATBLIEFT? BOSCHWACHTER? EEN GEWEER... BOSSCHEN!... MIJN DROOM!... DON BOSCO, HOE KAN IK U DANKEN?

ONZE KRUISWOORDRAADSELS

KRUISWOORDRAADSEL Nr. 224.

HORIZONTAAL:

1: Groote stad in China. - Grieksche godin. — 2: Spil. - Gebed. - Groente. - Nam voedsel. — 4: Idem. - Nederlandsche kolonie. - Oosterlengte. — 5: Iets van geen beteekenis. - Planeet. — 6: Persoonlijk voornaamwoord. - IJszee-watervogel. - Voegwoord. — 7: Noorsche oppergod. - Tucht en regelmaat. — 8: Bestaat. - Achtervoegsel. - Landmaat. — 9: Deel van een fiets. - Smeeking tot God. — 10: Raad. - Haringachtige zeevisch. - Voorzetsel. — 12: Daar. - Meisjesnaam. - Spoedig. - Fransch lidwoord. — 13: Opgewekt, vinnig. - Gemeenschappelijke liefdemalen bij de eerste christenen.

VERTIKAAL:

1: Inlandsche visch. - Gods volk. — 2: Muzieknoot. - Aanwijzend woord. - Bevel. - Muzieknoot. — 4: Aldaar (Lat. afkorting). - Ontwikkelingstijdperk, phase. - Fransch lidwoord. — 5: Heerscher over Ethiopië. - Gissen. — 6: Persoonlijk voornaamwoord. - Gemeente nabij Luik. - Anno Domini. — 7: Lange, stevige staak. - Grafheuveltje. — 8: Postscriptum. - Huisdier. - Stang aan den scheepsmast. — 9: Welhaast. - Het gezamenlijk verteer in herberg of hotel. — 10: Muzieknoot. - Waardepapier. - Vader. — 12: Rivier in de prov. Antwerpen. - Lierdicht. - Lidwoord. - Oude maat (omgekeerd). — 13: Verharden. - Tot den adelstand verheffen.

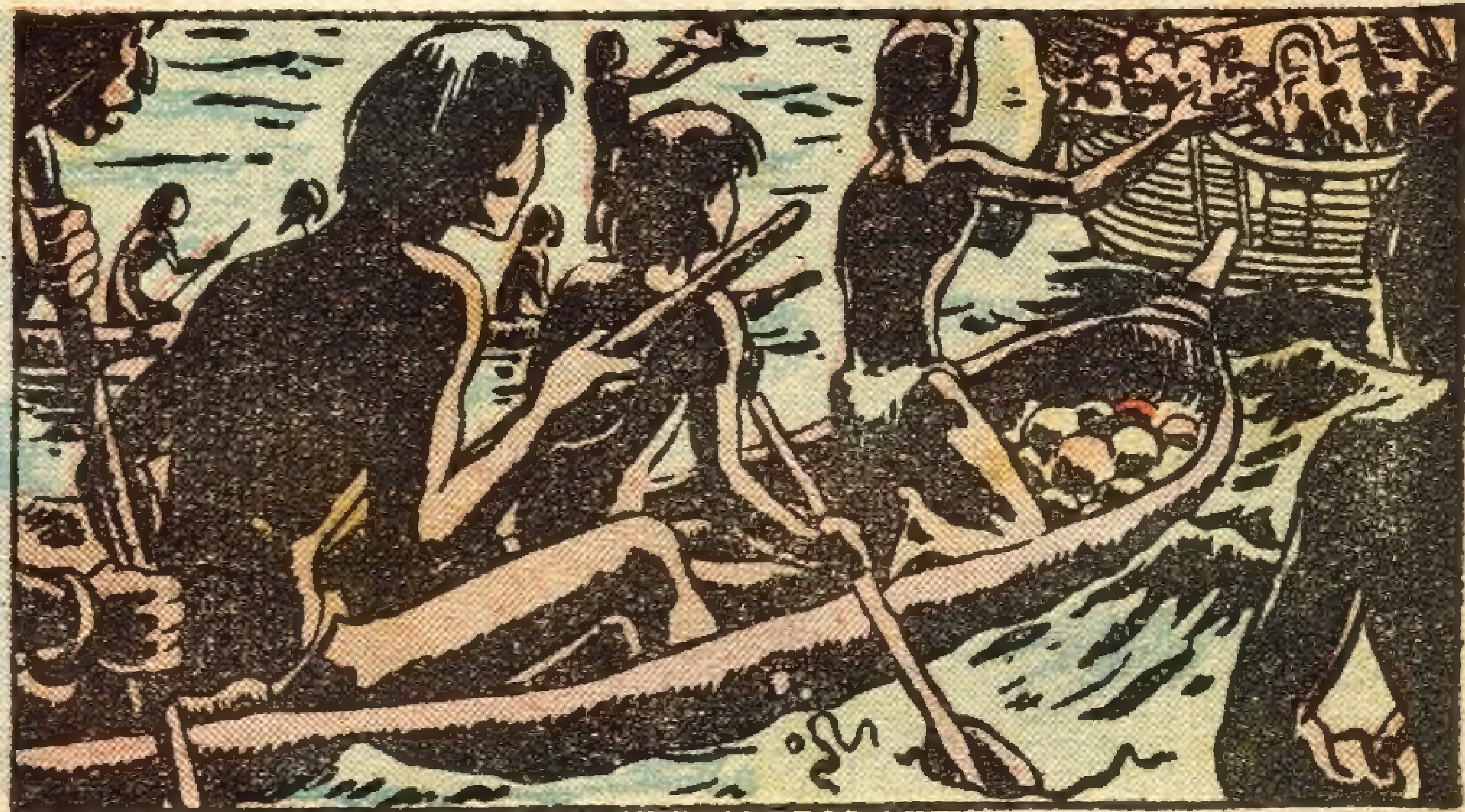
OPLOSSING VAN Nr. 223.

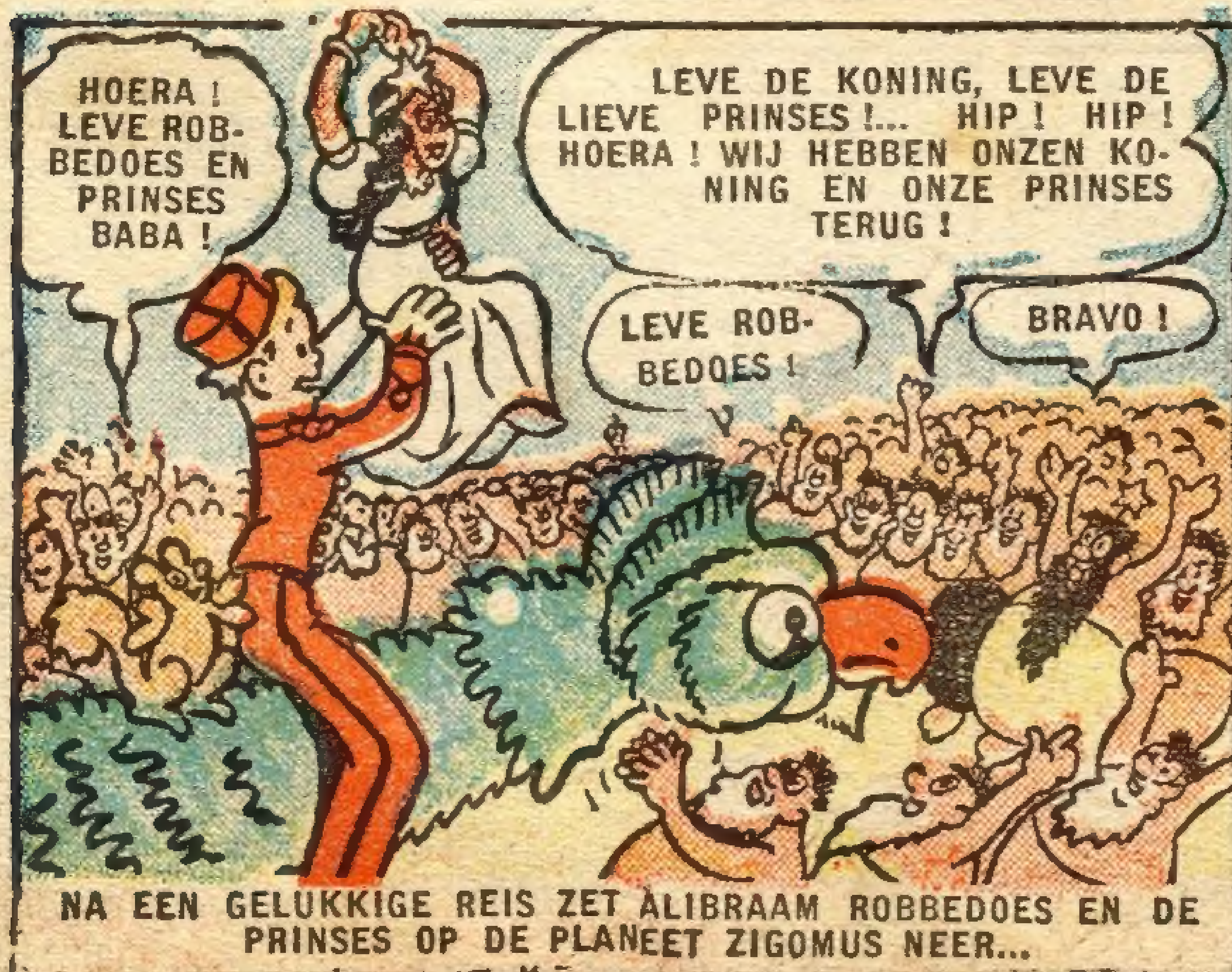

DE AVONTUREN VAN ROBBEDOES (vervolg)

Uitg. J. DUPUIS, Zonen en Co, Ommeganckstr. 21, Antwerpen. — H. R. Antwerpen 79317.